

ג' ל י ר נ ד ת ל ע י ר ו ן ב פ ר ש ת ה ש ב ר ע
ערוכים בידי נחמה ליבוביץ
סנה ראשונה
יו"ל ע"י מוסד תורה והשכלה למבוגרים ולנוער
הסתדרות נסי מזרחי באמריקה

פירוש ת. ר. צ. א. (תש"ב)

פרק כ"ח

- א. פ. י"א רט"י ד"ה ויטם מראשותיו.**
1. מה הדיוק הלשוני שעליו בנוי הדרש המובא ברטי?
2. מה הרעיון המסומל בדרש זה?
- ב. במקומות אחדים בפרק זה דוחה הרמב"ם את דברי רש"י, בלי להזכיר את סמו או את דבריו - מחוך שאיפה לפטש והתנגדות לדרש. ציין את המקומות האלה!**
- ג. החלום.**
בפתיחה למורה נבוכים אומר הרמב"ם: ודע, כי מטלי הנבואה יש בהם סתי דרכים: מהם מטלים שכל מלה שבמטל יש בה ענין; ומהם מה סתיה כל המטל מגיד על כל הענין ההוא כבמטל ויבואו במטל דברים רבים מאד אין כל מלה מוספת ענין במטל, אבל הם ליפות המטל... או להפליג בהכחיר הענין הנמטל...
אמנם דמיון המין הראשון מן מטלי הנבואה אמרו "והנה סלם מוצב ארצה"... כי אמרו "סלם" יורה על ענין א. ואמרו "מוצב ארצה" יורה על ענין ב. ואמרו "וראשו מגיע השמימה" יורה על ענין ג. ואמרו "והנה מלאכי" יורה על ענין ד. ואמרו "עולים" יורה על ענין ה. ואמרו "יורדים" יורה על ענין ו. ואמרו "והנה ה' נצב עליו" יורה על ענין ז. הנה כל מלה שבאה בזה המטל היא לענין מוסיף בכלל הנמטל. ואמנם דמיון המין השני ממטלי הנבואה אמרו: "כי בחלון ביתי בעד אשנבי... מטלי כל פרק ז. היא ההזרה מהמטן אחרי האורות הגופניות והנאותיות... לא תקוה למצוא כל עניני המטל כשתאמר: "מה חתה זבחי סלמים עלי?"
או מה יורה "מרבדים רבדתי ערטי"? כי זה כולו המטן הדברים כפי פסונו של מטל...
על פי איזו מטתי הדרכים הנ"ל מפרטים מפרטינו את חלום יעקב?
קרא: רש"י י"ב רמב"ן י"ב החל מן "ועל דעה ר. אליעזר" ספורנו י"ב עד ס"ו ועד בכלל.
תאר את החלום לפרטי ע"פ כל אחד מן המפרטים האלה.
- ד. פ. י"ג רט"י ד"ה עליו.**
1. מה קשה בפסוק?
2. איך פותר רש"י טאלה זו ואיך פותרה הרמב"ן / פ. י"ב/?
3. מה מניע את כל אחד מהם לפרש לפי פירושו הוא את הטאלה הזו בהתאם לפרושו הוא סל כל החלום?
4. אם נמצא פרושו של ש. ר. הירש בטעמיתכם - כתוב איך פותר הוא טאלה זו.
- ה. פ. י"ז רט"י ד"ה מה נורא. לשה מה מביא רש"י דברי חרזום אונקלוס?**
- ו. הנדר.**
שתי קושיות מקשה האברבנאל על הנדר: א. איך היה מספק יעקב כמה שנאמר לו בנבואתו: הרי נאמר לו "והנה אנכי עמך..." והוא אומר כמספק: "אם יהיה?" ב. איך נעשה יעקב עובד על מנת לקבל פרס כאמרו: "אם יהיה... ונתן לי כן וכן-אז יהיה לי לה" "מכלל טאם לא יעשה לו כל זה, לא יהיה לו לה' ולא יעבדו?"
1. מה עונים רמב"ן וספורנו לטאלה ראשונה?
רמב"ן פ. כ. ד"ה אם יהיה ספורנו ד"ה אם יהיה ד"ה וסמני ד"ה ונתן לי ד"ה וטבתי /
2. מה עונה רש"י לטאלה השניה? פ. כ"א ד"ה והיה ה. לי לאלוקים /
- ז. מה קשה לרש"י 1. פ. כ. ד"ה ונתן לי לחם לאכול.**
2. כ"א בטלום / באורו של ש"ה נאן אינו מספיק /
3. כ"ב והאבן הזאת.
- ח. טאלות רשות לפרק י"א - לא בשביל מחילים**
פ. ט"ו. מה מוסיפות המלים "ויאכל גם אכול את כספנו" על חוכן המלים "כי מכרנו?"
"ט"ז. מה כאן פרוט המלה "ועתה"?

עצה טובה: קרא מדרש הנחומה ויצא פרשה ב.
הזמן האחרון למסלוח החטובות טמחרת טבת ויצא.